

Gwintówkowy jubileusz kapłaństwa.

25-letni jubileusz kapłaństwa obchodziło niedawno w sposób uroczysty na Wawelu 15 kapłanów diecezji krakowskiej i tarnowskiej, zgromadzonych u ks. prałata Wądołnego. Oto grupa jubilatów, pod którą znajdzie Czytelnik nazwiska wszystkich uczestników uroczystości, przybyłych umyślnie do Krakowa na obchód niezwykle z różnych miejscowości obu diecezji. Po odprawieniu nabożeństwa żałobnego za 8 zmarłych kolegów przez ks. Krogulskiego przed ołtarzem św. Stanisława, celebrował ks. dr. Wądołny wotywę dziękczynną przed wielkim ołtarzem katedry krakowskiej. Stosowną konferencją duchowną wygłosił do kolegów ks. dr. Rychlak, poczem kapłani-jubilaci odśpiewali „Te Deum“. Goście zwiedzili, po ukończeniu uroczystości kościelnej, narodowe zabytki w katedrze i na zamku, przyczem objaśnień udzielał ks. prałat Wądołny, który następnie podejmował gościnnie kolegów-kapłanów w swoim nowym mieszkaniu w muzeum diecezjalnym na Wawelu.

Pionier polskiego szkolnictwa.

Ubyła nam jedna z najwybitniejszych postaci w dziejach szkolnictwa polskiego w erze autonomicznej Galicji. W późnym wieku, bo w 84-tym roku życia zasłużonego, zamknął powieki śp. Bronisław Trzaskowski, pensjonowany dyrektor gimnazjalny i radca szkolny. Światły ten pedagog rozpoczynał swój zawód nauczycielski jeszcze za czasów wszechwładztwa centralizmu w Austrii i germanizacji w Galicji. Nie mógł on się pogodzić z ówczesnym systemem, jako człowiek postępowy a niezależny w przekonaniach i uczuciach narodowych, nie dziw tedy, że jako politycznie podejrzanego pozbawił go rząd posady dyrektora gimnazjum w Samborze, a przeniósł w drodze dyscyplinarnej do gimnazjum rzeszowskiego w charakterze profesora. Ale kiedy zmieniły się czasy i utworzono we Lwowie Radę szkolną krajową, powołany został Trzaskowski w 1876 na stanowisko dyrektora gimnazjum do Tarnowa, gdzie pozostał już do 70 roku życia. Gdy wprowadzono język polski do szkół średnich, on właśnie wspólnie ze śp. Samolewiczem opracował pierwsze podręczniki donauki języków klasycznych, a w szeregu rozpraw po dziennikach i pismach fachowych wytyczał nowe drogi dla szkolnictwa krajowego. Obdarzony niezwykle darem wymowy dydaktycznej, człowiek szerokiej wiedzy a samodzielnych poglądów na świat i życie, szczerze zamilowany w swoim odpowiedzialnym zawodzie, wykształcił Trzaskowski całe pokolenie uczniów, którzy po dziś dzień z wdzięcznością wspominają jego imię, sami w życiu publicznym znajdując się już dawno na stanowiskach kierujących. Należał on do tych pierwszych w erze autonomicznej Galicji pedagogów, którzy potrafili dla wychowania publicznego wyzyskać wolność daną krajowi i za to właśnie wdzięczność szczerą naszego społeczeństwa należy się bezsprzecznie temu pionierowi polskiego szkolnictwa w zaborze austriackim. Oprócz olbrzymich zasług na innych polach pedagogii, pamiętne pozostanie imię Bronisława Trzaskowskiego nadto jako szczerzego zwolennika równouprawnienia ko-

biet, który był założycielem i pierwszym dyrektorem gimnazjum żeńskiego przy ul. Wolskiej w Krakowie. Z powodu nieporozumień z zarządem tej szkoły, usunął się z tego stanowiska i żył odtąd w zaciszu domowym. Zmarły pozostawił w ciężkiej żałobie rodzinę, z której jeden syn jest radcą sądu krajowego w Krakowie, drugi starostą w Brzesku.

Pionier polskiego szkolnictwa: Zmarły w 84 r. życia w Krakowie, jeden z najzasłużniejszych pedagogów polskich, ś. p. Bronisław Trzaskowski, emerytowany dyrektor gimn. i radca szkolny, założyciel gimnazjum żeńskiego przy ulicy Wolskiej.

Wizyta w Czernichowie.

Czwarty i ostatni dzień świeżo w Krakowie odbytego zjazdu polskich prawników i ekonomistów poświęcono wycieczce do Czernichowa dla zwiedzenia tamtejszych urządzeń. Na zaproszenie zarządu Kółek rolniczych w powiecie krakowskim przybyło 30 uczestników zjazdu do Czernichowa, a byli to głównie goście z Królestwa i z Wielkopolski, którzy byli ciekawi naszych urządzeń wiejskich. Rozpoczęto od Spółki oszczędności i pożyczek, gdzie ks. kan. Jelonka powitał miłych gości zakordonowych, udzielał im wszelkich objaśnień. Potem zwiedzano bazar Kółka rolniczego, gdzie oprowadzał przybyłych dr Gargas. Obejrzano internat dla uczniów kursu handlowego i miejscową czytelną Tow. Szkoły Lud. Z inicjatywy posła Fr. Nowodworskiego z Warszawy zebrano składkę na ten Dom ludowy w Czernichowie. Z kolei przeszli goście do znanej szkoły rolniczej i oprowadzani przez prof. Kuhla oglądali internat szkolny, pola doświadczalne, stajnie, narzędzia rolnicze itp. Po obiedzie uczestnicy wycieczki fotografowali się w grupie, z posłami ze wszystkich ziem polskich pośrodku; fotografię tę reprodukowujemy właśnie w dzisiejszym numerze. Następnie odbyło się zebranie powiatowe Kółek rolniczych pow. krakowskiego, a na trybunie zasiedli prócz prezesa zarządu pow. Włodz. Tetmajera, wiceprezesa dra Surzyckiego i członków zarządu głównego dra Gargasa i Fr. Wójcika z Wyciąż, także byli posłowie do Dumy: Fr. Nowodworski i Szczepan Poniątkowski, dalej b. poseł do parlamentu niemieckiego Adam Woliński oraz Zygmunt Rychłowski z Poznania, wiceprezes komitetu zjazdu prawników radca Szybalski, dr H. Kozicki z Warszawy. Nadto na sali obrad zasiedli między innymi ks. Paweł Woroniecki, mec. Kijeński, radca Bugajski, pp. Wasiutyński, Orzechowicz i inni. Goście z wielkim zadowoleniem wysłuchali licznych a zajmujących referatów, wygłoszonych na zebraniu, poczem wpisali przed odjazdem do Krakowa nazwiska swe do księgi pamiątkowej.

Wizyta w Czernichowie: Grupa uczestników zjazdu polskich prawników i ekonomistów, przeważnie gości z Królestwa i Wielkopolski, na wycieczce w Czernichowie, dla zwiedzenia tamtejszych urządzeń wiejskich: 1. mec. Rychłowski z Poznania, 2. mec. Kijeński z Warszawy, 3. prof. dr. Surzycki, 4. mec. Woliński z Poznania, 5. Orzechowicz, 6. ks. Samolewski z Patagonii, 7. dr. Gargas ze Lwowa, 8. Datlez, 9. ks. Jelonka, 10. poseł Szczepan Poniątkowski.

Zdjęcie fot. dra S. Lewickiego ze Lwowa.